TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20637
Tarih : 20-10-2026

10/4762

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kadına yönelik şiddet, sınıf, etnik köken, inanç, yaş, coğrafya veya ekonomik durum ayrımı gözetmeksizin ortaya çıkabilmekte ve kadınların en yakınları tarafından maruz kaldığı şiddet, yaşamın her alanında yaygınlaşmakta ve ölümle sonuçlanabilmektedir. Kadınların yaşam hakkının elinden alınmasına dair bir diğer temel sorun, şüpheli kadın ölümlerinin başlangıçtan itibaren etkin ve tarafsız biçimde soruşturulmamasıdır. Bir kadının ölümünün intihar, kaza veya doğal ölüm olduğu yönündeki varsayımlar, soruşturmanın ilk aşamasında delillerin yeterince toplanmamasına ve sonradan telafisi mümkün olmayan delil kayıplarına yol açabilmektedir. Bu nedenle özellikle kadınların ölüm, kaybolma veya ağır şiddet vakalarında soruşturmanın toplumsal cinsiyet temelli riskler dikkate alınarak yürütülmesi ve tüm olasılıkların etkin biçimde araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ile Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

Gülderen YARALI
Van Milletvekili

GEREKÇE ÖZETİ

Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre dünya genelinde yaklaşık her üç kadından biri yaşamının herhangi bir döneminde fiziksel ve/veya cinsel şiddete maruz kalmaktadır. Bu tablo, kadına yönelik şiddetin münferit olaylardan ibaret olmadığını toplumsal cinsiyet eşitsizliğiyle bağlantılı, sistematik ve önlenebilir bir toplumsal sorun olduğunu ortaya koymaktadır. Türkiye'de de kadın cinayetleri ve şüpheli kadın ölümleri bakımından etkin önleme, koruma ve soruşturma mekanizmalarının güçlendirilmesine ihtiyaç olduğu belirtilmektedir. Çünkü mevcut veriler, kadına yönelik şiddetle mücadelede koruyucu ve önleyici mekanizmaların güçlendirilmesi gerektiğini göstermektedir.

GEREKÇE

KADES'in 2026 yılı haziran ayı itibarıyla 9 milyon 713 bin 686 kez indirilmesine rağmen 2 milyon 117 bin 98 ihbar alınması ve **Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu** verilerine göre 2021-2025 yılları arasında en az 1.617 kadının erkekler tarafından öldürülmesi, 1266 kadının ise şüpheli şekilde yaşamını yitirmesi var olan şiddetin boyutunu ortaya koymaktadır. Özellikle İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmenin üzerinden dört yıl geçmesinden sonra kadına

yönelik şiddet oranında artış olduğu belirtilmektedir. İstanbul Sözleşmesi'nin temel yaklaşımını oluşturan önleme, koruma, kovuşturma ve bütüncül politika ilkeleri ile 6284 sayılı Kanun'un etkin uygulanması bu bakımdan önem taşımaktadır.Buna karşın 2018'den bu yana ŞÖNİM sayısındaki artışın sınırlı kalması ve kırsal kesimlerle beraber kentlerde yaşayan kadınların bu merkezlere erişiminin güç olması, koruyucu hizmetlerin yaygınlaştırılması ve erişilebilir hâle getirilmesi ihtiyacını açıkça göstermektedir.

Sadece 2026 yılının Temmuz ve ağustos aylarında **JINNEWS** verilerine göre; 47 Kadın ve 4 çocuk öldürülmüş, 46 Kadın ve 9 çocuk şüpheli şekilde yaşamını yitirmiştir. **Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu verilerine göre de** 47 kadın öldürülmüş, 64 kadın şüpheli şekilde yaşamını yitirmiş. Bu veriler, kadın cinayetleri kadar şüpheli kadın ölümlerinin de sistematik biçimde izlenmesi ve etkin soruşturulmasının zorunluluğunu ortaya koymaktadır.

Gülistan Doku ve Rojin Kabaiş dosyaları başta olmak üzere kamuoyunda tartışılan çok sayıda Kaybolan/ kaybedilen kadınlar ve şüpheli ölüm vakaları, ailelerin ve kamuoyunun soruşturma süreçlerine ilişkin bilgiye erişim, etkin soruşturma ve adalete ulaşma taleplerinin önemini göstermektedir. Rojin Kabaiş'in kaybolmasının ikinci yılında dosyadaki soruların aydınlatılması ve soruşturmanın etkinliği konusundaki tartışmalar, şüpheli kadın ölümleri ile kayıp kadın vakalarında etkili soruşturma mekanizmalarının gerekliliğini bir kez daha ortaya koymaktadır.

Kabaiş dosyasında iki yıldır ilerleme sağlanmak yerine, farklı delil ve bulgularla mevcut dosya sürüncemede bırakılmaktadır. Soruşturmanın başlarında yurt ve üniversite hakkında yapılan incelemelerin reddedilmesi, olayın intihar olarak değerlendirilmesi, iki erkeğe ve bir kadına ait olduğu belirtilen DNA'ların kime ait olduğunun tespit edilememesi, aradan geçen iki yıla rağmen telefonunun tamamen açılamaması ve telefonun bulunduğu yere ilişkin ortaya çıkan görüntüler, ayrıca bir köye dair görüntü ve iddialar olmasına rağmen Rojin Kabaiş'e ne olduğu sorusu hâlâ yanıtlanmış değil.

Kadın cinayetleri önlenebilir. Şüpheli kadın ölümleri aydınlatılabilir. Kadınların yaşam hakkı aile, toplumsal rol, ekonomik koşullar veya failin ileri sürdüğü herhangi bir gerekçenin gerisine bırakılamaz. Devletin yükümlülüğü yalnızca gerçekleşmiş şiddeti cezalandırmak değil, şiddet riskini önlemek, kadınları etkili biçimde korumak, şüpheli ölümleri bütün yönleriyle soruşturmak ve faillerin cezasız kalmasını önlemektir.

Bu kapsamda, şüpheli kadın ölümleri ve kayıp kadın vakalarında etkin, tarafsız ve bütüncül soruşturma yürütülmesinin güvence altına alınması, ölümün niteliğine ilişkin varsayımların

soruşturmayı sınırlandırmasının önlenmesi ve maddi gerçeğin ortaya çıkarılması için gerekli delillerin eksiksiz şekilde toplanması amaçlanmalıdır. Rojin Kabaiş'in ve şüpheli biçimde yaşamını yitiren tüm kadınların adalet arayışının karşılanması için Meclis araştırması açılması önem taşımaktadır.

1			
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
7	MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ	BATMAN	
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
11	SEVİLAY ÇELENK	DİYARBAKIR	
12	YILMAZ HUN	IĞDIR	
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	